

21 maja 2013 roku
Projekt

Ustawa
z dnia ...

o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu

Art. 1. W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2012 r., poz. 1015 z [późn. zm.](#)) art. 121 § 4 otrzymuje brzmienie:
„§ 4. Jeżeli egzekucja dotyczy spełnienia przez zobowiązanego obowiązku wynikającego z przepisów prawa budowlanego, grzywna w celu przymuszenia jest jednorazowa, chyba że dotyczy obowiązku utrzymania obiektu budowlanego w stanie nie oszpecającym otoczenia.”.

Uwaga: ww. propozycja wymaga doprecyzowania, ponieważ nie jest do końca jasna podstawa prawna decyzji egzekwowanej na podstawie art. 121 § 4, a samo pojęcie „w stanie nie oszpecającym otoczenia” również nie jest precyzyjne.

Art. 2. W ustawie z dnia 20 maja 1971 roku – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2010 r., Nr 46, poz. 275 z [późn. zm.](#)) po art. 63a umieszcza się art. 63b w brzmieniu:
„Art. 63b. § 1. Kto umieszcza tablicę lub urządzenie reklamowe z naruszeniem warunków ich sytuowania, o gabarytach większych niż dopuszczalne lub wykonane z wyrobów innych niż dopuszczalne,

podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny.

§2. W razie popełnienia wykroczenia można orzec przepadek przedmiotów stanowiących przedmiot wykroczenia lub obowiązek przywrócenia do stanu poprzedniego.”.

Uwaga: ww. propozycja wymaga zmiany, ponieważ proponuje się zbyt daleką idącą penalizację naruszeń prawa.

Art. 3. W ustawie z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 260) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 pkt 23 otrzymuje brzmienie:

„23) reklama – umieszczona w polu widzenia użytkowników drogi reklama w rozumieniu przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a także każda inna informacja wizualna, niebędąca znakiem w rozumieniu przepisów o znakach i sygnałach, znakiem informującym o obiektach użyteczności publicznej ustawionym przez gminę, znakiem informującym o formie ochrony zabytków lub tablicą informacyjną o nazwie formy ochrony przyrody w rozumieniu przepisów o ochronie przyrody;”;

2) w art. 22:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Grunty, o których mowa w ust. 1, zarząd drogi może oddawać w najem, dzierżawę albo je użyczać, w drodze umowy, na cele związane z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego, na cele związane z potrzebami obsługi użytkowników ruchu, a także oddawać w najem lub dzierżawę dla umieszczenia tablic i urządzeń reklamowych. Zarząd drogi może pobierać z tytułu najmu lub dzierżawy opłaty w wysokości ustalonej w umowie. Przepisów art. 43 ust. 2 pkt 3 i art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r., Nr 102, poz. 651 z [późn. zm.](#)) nie stosuje się.”,

b) po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. Minister właściwy do spraw transportu określi w drodze rozporządzenia zasady sytuowania tablic i urządzeń reklamowych w pasie drogowym mając na względzie zachowanie bezpieczeństwa ruchu drogowego.”;

Proponujemy by zasady i warunki sytuowania tablic i urządzeń reklamowych w pasie

Sformatowano: Wyjustowany

drogowym były ustalane przez ministra właściwego do spraw transportu, w drodze rozporządzenia, dla dróg, których zarządcą jest Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad oraz przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, dla dróg, których zarządcą jest organ wykonawczy tej jednostki, w drodze uchwały. W związku z tym korekty wymaga art. 43 ust. 1, który winien uwzględniać wprowadzenie ww. zasad i warunków. Uchwalenie powyższych zasad i warunków winno nastąpić po przeprowadzeniu konsultacji z organizacjami przedsiębiorców oraz po uchwaleniu zasad i warunków sytuowania obiektów etc. stosownie do art. 37a ustawy o z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

3) w art. 40:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zajęcie pasa drogowego na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg wymaga zezwolenia zarządcy drogi, w drodze decyzji administracyjnej, z zastrzeżeniem art. 22 ust. 2.”,

Uwaga: postulujemy wprowadzenie dualizmu sposobów korzystania z pasa drogowego, tj. na podstawie decyzji administracyjnej oraz na podstawie umów cywilnoprawnych.

b) w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) umieszczania w pasie drogowym obiektów budowlanych niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego;”,

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Opłatę za zajęcie pasa drogowego w celu, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, ustala się jako iloczyn liczby metrów kwadratowych powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy obiektu budowlanego, liczby dni zajmowania pasa drogowego i stawki opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego.”;

d) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Nie pobiera się opłaty za zajęcie pasa drogowego w związku z umieszczaniem w pasie drogowym tablic informujących o nazwie formy ochrony przyrody, o których mowa w art. 115 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody oraz znaków informujących o formie ochrony zabytków.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r., Nr 95, poz. 613 z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

Zamiast opłaty od reklam powinien być wprowadzony podatek od nośników reklamowych, tablic reklamowych oraz urządzeń reklamowych. Przedmiot opodatkowania: powierzchnia ekspozycyjna nośnika, tablicy i urządzenia reklamowego. Podatek ten ma być powszechny i łatwo ściągalny. Wprowadzenie opłaty od reklam (jak przewiduje to projekt) nie zapewni powszechności opodatkowania, ponieważ mamy wątpliwości czy ściąganie jej przez inkasentów będzie wystarczająco skuteczne.

1) w art. 1 po pkt 5a dodaje się pkt 5b w brzmieniu:

„5b) opłata od reklam;”;

2) w art. 1a ust. 1 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) reklama, nośnik reklamy, tablica reklamowa, urządzenie reklamowe – odpowiednio reklamę, nośnik reklamy, tablicę reklamową, urządzenie reklamowe w rozumieniu przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;”;

3) po art. 17 dodaje się art. 17a w brzmieniu:

„Art. 17a. 1. Rada gminy może wprowadzić opłatę od reklam.

2. Opłata od reklam może być pobierana jedynie w obszarach, dla których obowiązują zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń.

3. Opłatę od reklam pobiera się od:

- 1) właścicieli nieruchomości lub obiektów budowlanych, z wyłączeniem nieruchomości gruntowych oddanych w użytkowanie wieczyste;
 - 2) użytkowników wieczystych nieruchomości gruntowych;
 - 3) posiadaczy samoistnych nieruchomości lub obiektów budowlanych,
- jeżeli na tych nieruchomościach lub obiektach budowlanych znajdują się tablice lub urządzenia reklamowe w rozumieniu przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
4. Opłaty od reklam nie pobiera się jeżeli tablice lub urządzenia reklamowe, o których mowa w ust. 2:
- 1) nie są widoczne z przestrzeni dostępnych publicznie;
 - 2) stanowią niewielką powierzchniowo reklamę informacyjną związaną z działalnością gospodarczą prowadzoną na nieruchomości, na której tablica lub urządzenie reklamowe są zlokalizowane (sztyld).
5. Rada gminy ustala kryteria uznania tablicy lub urządzenia reklamowego za niewielką powierzchniowo reklamę informacyjną uwzględniając specyfikę lokalną.
6. Opodatkowanie nośnika reklamy jako budowli podatkiem od nieruchomości nie wyklucza nałożenia opłaty od reklam.
7. Wysokość opłaty jest proporcjonalna do pola powierzchni tablicy lub urządzenia reklamowego służącej ekspozycji reklamy.
8. Jeżeli kształt urządzenia reklamowego uniemożliwia łatwe wyznaczenie pola powierzchni służącej ekspozycji reklamy wysokość opłaty jest proporcjonalna do pola powierzchni bocznej prostopadłościanu opisanego na urządzeniu reklamowym.
9. Stawka opłaty od reklam może być zróżnicowana w zależności od rodzaju tablicy lub urządzenia reklamowego.”;
- 4) w art. 19 w pkt 1 po lit. d dodaje się lit. da w brzmieniu: „da) stawka opłaty od reklam nie może przekroczyć ... zł od 1 m² powierzchni tablicy lub urządzenia reklamowego służącej ekspozycji reklamy rocznie.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r., Nr 243, poz. 1623 z [późn. zm.](#)) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

Uwagi:

—1) postulujemy wykreślić z definicji budowli: „wolno stojące trwałe związane z gruntem tablice i reklamowe” i utworzyć odrębną kategorię obiektów budowlanych tj. tablic i urządzeń reklamowych. proponujemy uzupełnienie definicji obiektu małej architektury o wiaty przystankowe oraz meble

art. 5 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Obiekt budowlany należy użytkować w sposób zgodny z jego przeznaczeniem i wymaganiami ochrony środowiska oraz utrzymywać w należyłym stanie technicznym i estetycznym, nie dopuszczając do nadmiernego pogorszenia jego właściwości użytkowych i sprawności technicznej, w szczególności w zakresie związanym z wymaganiami, o których mowa w ust. 1 pkt 1-7, a także nie dopuszczając do tego, by obiekt budowlany oszpecał otoczenie.”;

Uwaga: subiektywne odczucie urzędnika będą definiować czym jest szpetota obiektu

4)3) w art. 48 w ust. 2 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) jest zgodna z przepisami o ochronie przyrody, w szczególności z urbanistycznymi zasadami ochrony krajobrazu – jeśli obowiązują na danym obszarze;”;

5)4) w art. 49 w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) zgodność z urbanistycznymi zasadami ochrony krajobrazu – jeśli obowiązują na danym obszarze;”;

6)5) po art. 71a dodaje się art. 71b w brzmieniu:

„Art. 71b. W razie dokonania niewynikających z pozwolenia na budowę lub przyjętego zgłoszenia zamiaru wykonywania robót budowlanych zmian w obiekcie budowlanym, w wyniku których jego wygląd stał się niezgodny z obowiązującymi na danym obszarze urbanistycznymi zasadami

ochrony krajobrazu, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r., Nr 151, poz. 122 z [późn. zm.](#)), właściwy organ nakazuje, w drodze decyzji, doprowadzenie obiektu budowlanego do stanu pierwotnego.”;

7)6) w 83 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do właściwości powiatowego inspektora nadzoru budowlanego jako organu pierwszej instancji należą zadania i kompetencje, o których mowa w art. 40 ust. 2, art. 41 ust. 4, art. 44 ust. 1, art. 48-51, art. 54, art. 55, art. 57 ust. 4, 7 i 8, art. 59, art. 59a, art. 59c ust. 1, art. 59d ust. 1, art. 59g ust. 1, art. 62 ust. 1 pkt 3 i ust. 3, art. 65, art. 66, art. 67 ust. 1 i 3, art. 68, art. 69, art. 70 ust. 2, art. 71a, art. 71b, art. 74, art. 75 ust. 1 pkt 3 lit. a, art. 76, art. 78 oraz art. 97 ust. 1.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008r., Nr 25, poz. 150 z [późn. zm.](#)) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 po pkt 8c dodaje się pkt 8d w brzmieniu:

„8d) krajobrazie – rozumie się przez to postrzeganą przez ludzi przestrzeń, zawierającą elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowaną w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka;”;

2) w art. 400a w ust. 1 po pkt 25 dodaje się pkt 25a w brzmieniu:

„25a) opracowywanie audytów krajobrazowych;”.

Art. 7. W ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r., poz. 647 z [późn. zm.](#)) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 po pkt 16 wprowadza się pkt 16a-16d w brzmieniu:

„16a) „reklamie” – należy przez to rozumieć powiadomienie w jakiegokolwiek wizualnej formie o towarach lub usługach;

16b) „nośniku reklamy” – należy przez to rozumieć przedmiot materialny przeznaczony lub służący ekspozycji reklamy wraz z jego elementami konstrukcyjnymi i zamocowaniami;

Uwagi:

Proponujemy usunięcie fragmentu „wraz z jego elementami konstrukcyjnymi i zamocowaniami” – obecnie bardzo wiele reklam jest umieszczanych bez wykorzystywania specjalnych elementów konstrukcyjnych i zamocowań (np. folia umieszczana w witrynie sklepu lub banku).

16c) „tablicy reklamowej” – należy przez to rozumieć nośnik reklamy o płaskiej powierzchni służącej ekspozycji reklamy; za tablice reklamowe uznaje się w szczególności banery reklamowe i reklamy remontowo-budowlane;

16d) „urządzeniu reklamowym” – należy przez to rozumieć nośnik reklamy inny niż tablica reklamowa;”;

Uwagi:

1) Proponujemy połączenie pojęć „tablicy reklamowej” i „urządzenia reklamowego” oraz wprowadzenie zbiorczej definicji „tablicy i urządzenia reklamowego” jako konstrukcji służącej do umieszczenia nośnika reklamy z wraz z jej elementami konstrukcyjnymi i zamocowaniami. W naszej ocenie takie rozróżnienie: (i) reklamy, (ii) nośnika reklamowego oraz (iii) tablicy i urządzenia reklamowego jest kluczowe dla uporządkowania tej materii.

2) po art. 37 dodaje się art. 37a i 37b w brzmieniu:

„Art. 37a. 1. Rada gminy może ustalić w formie uchwały zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje wyrobów, o których mowa w art. 10 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. – Prawo budowlane, z jakich mogą być wykonane.

2. Uchwała, o której mowa w ust. 1 jest aktem prawa miejscowego.

3. Projekt uchwały, o której mowa w ust. 1, opracowuje wójt (burmistrz, prezydent miasta).

4. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) przed przedłożeniem radzie gminy projektu uchwały, o której mowa w ust. 1:

1) zasięga opinii o projekcie od regionalnego dyrektora ochrony środowiska i wojewódzkiego konserwatora zabytków;

2) ogłasza w prasie lokalnej oraz w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie o wyłożeniu projektu do publicznego wglądu na co najmniej 7 dni przed terminem wyłożenia i wyklada ten projekt do publicznego wglądu na okres co najmniej 21 dni;

3) w czasie wyłożenia i przez okres 14 dni po zakończeniu okresu wyłożenia zbiera uwagi do projektu;

4) rozpatruje zgłoszone uwagi sporządzając listę nieuwzględnionych uwag.

5. Rada gminy uchwalając uchwałę, o której mowa w ust. 1, rozstrzyga jednocześnie o sposobie rozpatrzenia uwag nieuwzględnionych przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

Uwaga: aby uzyskać spójność regulacji wprowadzenie ww. zasad i warunków poprzedzone być powinno uchwaleniem urbanistycznych zasad ochrony krajobrazu.

Art. 37b. Jeśli dla danego obszaru obowiązują zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń ustalone w różnych aktach prawa miejscowego, zastosowanie mają zasady i warunki bardziej restrykcyjne.”;

Postulujemy:

1) uzupełnienie artykułu o nośniki reklamowe,

2) aby w przypadku obowiązywania różnych regulacji dotyczących nośników, tablic i urządzeń reklamowych obowiązywały jedynie warunki i zasady określone w uchwale, o której mowa w art. 37a,

3) ww. zasady i warunki winny mieć charakter szczególnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, którego wprowadzenie skutkowałoby zastąpieniem wszystkich dotychczas

przepisów dot. sytuowania nośników, tablic i urządzeń reklamowych w obowiązujących mpzp,

4) procedura uchwalenia ww. warunków i zasad winna przewidywać konsultacje społeczne z

organizacjami przedsiębiorców.

3) w art. 53 w ust. 4 pkt 7 i 8 otrzymują brzmienie:

„7) dyrektorem parku narodowego - w odniesieniu do obszarów położonych w granicach parku i jego otuliny, a także w odniesieniu do obszarów Natura 2000, nad którymi dyrektor parku narodowego sprawuje nadzór;

8) regionalnym dyrektorem ochrony środowiska – w odniesieniu do innych niż wymienione w pkt 7 obszarów objętych ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody oraz w odniesieniu do inwestycji o charakterze dominant krajobrazowych w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody”;

4) w art. 59 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 0,76 cm, Bez punktów lub numeracji

Sformatowano: Wyjustowany

„1a. Przepis art. 59 ust. 1 nie ma zastosowania do budowy obiektu budowlanego o charakterze dominandy krajobrazowej.”

Art. 8. W ustawie z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162, poz. 1658 z [późn. zm.](#)) w art. 3 pkt 14 otrzymuje brzmienie:

„14) krajobraz kulturowy – postrzegana przez ludzi przestrzeń, zawierająca elementy przyrodnicze i wytwory cywilizacji, historycznie ukształtowana w wyniku działalności człowieka;”

Uwaga: propozycja rozszerza wpływ konserwatora zabytków na obszary poza urbanistycznie chronionymi, co nie wydaje się uzasadnione.

Art. 9. W ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r., Nr 151, poz. 122 z [późn. zm.](#)) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:
„3a) opracowywanie audytów krajobrazowych i stosowanie narzędzi ochrony krajobrazu;”;
- 2) w art. 5:
 - a) po pkt 2d dodaje się pkt 2e i 2f w brzmieniu:
„2e) krajobraz – krajobraz w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska;
2f) krajobraz kulturowy – krajobraz kulturowy w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;”;
 - b) po pkt 16 dodaje się pkt 16a w brzmieniu:
„16a) rzeka – każdy ciek naturalny w rozumieniu art. 9 ust. 1 pkt 1c ustawy – Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r., poz. 145 z [późn. zm.](#));”;
 - c) pkt 23 otrzymuje brzmienie:
„23) walory krajobrazowe – wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, estetyczno-widokowe obszaru oraz związane z nimi rzeźbę terenu, twory i składniki przyrody oraz elementy cywilizacyjne, ukształtowane przez siły przyrody lub działalność człowieka;”;
 - d) po pkt 23 dodaje się pkt 23a i 23b w brzmieniu:
„23a) dominanta krajobrazowa – obiekt o wiodącym oddziaływaniu wizualnym w krajobrazie;”;
23b) krajobraz priorytetowy – krajobraz szczególnie cenny dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne lub estetyczno-widokowe i jako taki wymagający zachowania;”;
- 3) po rozdziale 1 dodaje się rozdział 1a w brzmieniu

„Rozdział 1a.

Planowanie ochrony krajobrazu

Art. 5a. 1. Dla obszaru województwa sporządza się, nie rzadziej niż raz na 20 lat, audyt krajobrazowy.

2. Audyt krajobrazowy identyfikuje typy krajobrazu występujące na obszarze województwa, określa ich cechy charakterystyczne oraz dokonuje ich waloryzacji.

3. Audyt krajobrazowy określa w szczególności:

- 1) lokalizację krajobrazów priorytetowych;
- 2) zagrożenia dla możliwości zachowania wartości krajobrazów priorytetowych;
- 3) planowane sposoby ochrony krajobrazów priorytetowych, w szczególności wskazanie obszarów, dla których jest uzasadnione uchwalenie urbanistycznych zasad ochrony krajobrazu oraz obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 pkt 3-4 i 9.

4. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi w drodze rozporządzenia:

- 1) stosowaną przy sporządzaniu audytów krajobrazowych klasyfikację krajobrazów opracowaną w oparciu w szczególności o takie kryteria jak: charakter dominujących w krajobrazie czynników, rzeźba terenu i pokrycie terenu;
- 2) sposób waloryzacji zidentyfikowanych na obszarze województwa krajobrazów – mając na względzie, by krajobraz był oceniany w szczególności z punktu widzenia: przyrodniczego i

kulturowego znaczenia danego krajobrazu, częstości występowania na obszarze kraju, stanu zachowania.

3) szczegółowy zakres audytu krajobrazowego.

Art. 5b. 1. Projekt audytu krajobrazowego sporządza marszałek województwa.

2. Marszałek województwa przed przedłożeniem projektu audytu krajobrazowego do uchwalenia przez sejmik województwa:

1) zasięga opinii o projekcie od regionalnego dyrektora ochrony środowiska, dyrektorów parków narodowych położonych w granicach województwa, wojewódzkiego konserwatora zabytków i rad gmin położonych na terenie województwa z zastrzeżeniem, że brak przedstawienia stanowiska w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu audytu krajobrazowego jest uważane za wydanie opinii pozytywnej przez dany organ;

2) ogłasza w prasie regionalnej oraz przez obwieszczenia w urzędzie marszałkowskim o wyłożeniu projektu do publicznego wglądu na co najmniej 7 dni przed dniem wyłożenia i wykląda ten projekt do publicznego wglądu na okres co najmniej 30 dni;

3) w czasie wyłożenia i przez okres 14 dni po zakończeniu okresu wyłożenia zbiera uwagi do projektu;

4) rozpatruje zgłoszone uwagi sporządzając listę nieuwzględnionych uwag.

3. Audyt krajobrazowy uchwała sejmik województwa, rozstrzygając jednocześnie o sposobie rozpatrzenia uwag nieuwzględnionych przez marszałka województwa.

Art. 5c. 1. W celu ochrony walorów krajobrazów priorytetowych sejmik województwa określa w formie uchwały urbanistyczne zasady ochrony krajobrazu.

2. Urbanistyczne zasady ochrony krajobrazu są aktem prawa miejscowego.

3. Uchwała, o której mowa w ust. 1, w sposób szczegółowy określa obszar, na którym ustalone zasady mają mieć zastosowanie.

4. Urbanistyczne zasady ochrony krajobrazu mogą określać:

~~2)1)~~ 1) ograniczenia w zakresie lokalizowania zabudowy;

~~3)2)~~ 2) zasady lokalizacji obiektów budowlanych o charakterze dominant krajobrazowych;

~~4)3)~~ 3) nieprzekraczalne parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu;

~~5)4)~~ 4) maksymalną wysokość zabudowy;

~~6)5)~~ 5) sposób usytuowania budynków w stosunku do dróg;

~~7)6)~~ 6) dopuszczalne materiały stosowane do budowy budynków;

~~8)7)~~ 7) dopuszczalną kolorystykę obiektów budowlanych;

~~9)8)~~ 8) rozwiązania detali architektonicznych elewacji, w tym okien i drzwi, uwzględniające lokalne tradycje budowlane;

~~10)9)~~ 9) zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, a także rodzaje wyrobów, o których mowa w art.10 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane, z jakich mogą być wykonane, a w odniesieniu do tablic i urządzeń reklamowych również zasady i warunki dotyczące wielkości i możliwości ich umieszczania na istniejących obiektach budowlanych.

5. Urbanistyczne zasady ochrony krajobrazu są wiążące przy opracowywaniu projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także przy wydawaniu decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, pozwoleń na budowę oraz rozpatrywania zgłoszeń zamiaru wykonywania robót budowlanych.

Uwagi:

1) po wejściu w życie proponowanej nowelizacji obowiązywać będą:

a) urbanistyczne zasady ochrony krajobrazu,

b) warunki i zasady sytuowania obiektów budowlanych – na podstawie art. 37a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,

c) miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego;

2) powyższe skutkować będzie mozaiką regulacji, a przyjęcie zasady z art. 37b, że w razie wątpliwości obowiązują regulacje bardziej restrykcyjne, nie doprowadzi do pożądanego ładu przestrzennego;

3) nie wyjaśniona jest w dalszym ciągu kwestia wpływu nowych regulacji na obiekty budowlane wybudowane na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów.

6. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska i ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe kryteria kwalifikacji obiektów budowlanych za dominanty krajobrazowe – kierując się parametrami, funkcją i przeznaczeniem tych obiektów, a także charakterem ich otoczenia.”

Art. 5d. 1. Projekt urbanistycznych zasad ochrony krajobrazu opracowuje marszałek województwa.

Postulujemy: aby ww. projekt powstał po przeprowadzeniu konsultacji społecznych z organizacjami przedsiębiorców.

2. Marszałek województwa przed przedłożeniem projektu urbanistycznych zasad ochrony krajobrazu do uchwalenia przez sejmik województwa:

1) uzyskuje od wojewódzkiej komisji urbanistyczno-architektonicznej opinię o projekcie;

Sformatowano: Wyjustowany

2) zasięga opinii o projekcie od regionalnego dyrektora ochrony środowiska, dyrektorów parków narodowych położonych w granicach województwa, wojewódzkiego konserwatora zabytków i właściwych rad gmin z zastrzeżeniem, że brak przedstawienia stanowiska w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu urbanistycznych zasad ochrony krajobrazu jest uważane za wydanie opinii pozytywnej przez dany organ;

4) ogłasza w prasie regionalnej oraz przez obwieszczenia w urzędzie marszałkowskim i we właściwych terytorialnie starostwach powiatowych i urzędach gmin o wyłożeniu projektu do publicznego wglądu na co najmniej 7 dni przed dniem wyłożenia i wyklada ten projekt do publicznego wglądu na okres co najmniej 30 dni;

5) w czasie wyłożenia i przez okres 14 dni po zakończeniu okresu wyłożenia zbiera uwagi do projektu;

6) rozpatruje zgłoszone uwagi sporządzając listę nieuwzględnionych uwag.

3. Uchwalając urbanistyczne zasady ochrony krajobrazu sejmik województwa rozstrzyga jednocześnie o sposobie rozpatrzenia uwag nieuwzględnionych przez marszałka województwa. Art. 5e. Na wniosek właściciela obiektu budowlanego rażąco naruszającego urbanistyczne zasady ochrony krajobrazu, wzniesionego przed dniem wejścia w życie tych zasad, właściwe województwo w drodze porozumienia może pokryć koszty dostosowania tego obiektu do urbanistycznych zasad ochrony krajobrazu.

Art. 5f. Jeżeli, w związku z wejściem w życie urbanistycznych zasad ochrony krajobrazu, korzystanie z nieruchomości lub jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe bądź istotnie ograniczone, właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości może żądać od województwa odszkodowania za poniesioną rzeczywistą szkodę albo wykupienia nieruchomości lub jej części. Przepisy art. 36 ust. 5 i art. 37 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym stosuje się odpowiednio.

Art. 5g. Jeśli w wyniku wprowadzenia przez urbanistyczne zasady ochrony krajobrazu ograniczeń, o których mowa w art. 5c ust. 4 wartość nieruchomości uległa obniżeniu, a właściciel albo użytkownik wieczysty zbywa tę nieruchomość, może żądać od województwa odszkodowania równego obniżeniu wartości nieruchomości. Przepisy art. 36 ust. 6 i art. 37 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym stosuje się odpowiednio.”;

Uwaga: proponowany art. 5g może być uznany za niezgodny z art. 64 Konstytucji w zakresie pozbawienia właściciela nieruchomości należnej mu ochrony prawnej.

4) w art. 16:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Utworzenie parku krajobrazowego lub powiększenie jego obszaru następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, która określa jego nazwę, obszar, przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, szczególne cele ochrony oraz zakazy właściwe dla danego parku krajobrazowego lub jego części, wybrane spośród zakazów, o których mowa w art. 17 ust. 1, wynikające z potrzeb jego ochrony. Likwidacja lub zmniejszenie obszaru parku krajobrazowego następuje w drodze uchwały sejmiku województwa wyłącznie z powodu bezpowrotnej utraty wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych oraz walorów krajobrazowych na obszarach projektowanych do wyłączenia spod ochrony.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Utworzenie parku krajobrazowego położonego na terenie więcej niż jednego województwa następuje w drodze podjęcia jednobrzmiącej uchwały właściwych sejmików województw.”,

c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a – 4c w brzmieniu:

„4a. Uzgodnień, o których mowa w ust. 4, dokonuje się w trybie art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267), z zastrzeżeniem że brak przedstawienia stanowiska w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały, jest uważane za uzgodnienie projektu.

4b. Utworzenie parku krajobrazowego lub powiększenie jego obszaru może nastąpić również na wniosek rady gminy, na obszarze której park krajobrazowy miałby być utworzony lub powiększony.

4c. Wniosek, o którym mowa w ust. 4b, rozpatrywany jest nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania wniosku przez sejmik właściwego województwa.”,

d) po ust. 5 dodaje się ust. 5a:

„5a. Statut parku krajobrazowego położonego na terenie więcej niż jednego województwa nadaje w drodze uchwały sejmik województwa, na którego obszarze działania znajduje się większa część parku, w porozumieniu z pozostałymi sejmikami województw.”,

e) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Projekty studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw oraz planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód

wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej w części dotyczącej parku krajobrazowego i jego otuliny, wymagają uzgodnienia z właściwym miejscowo regionalnym dyrektorem ochrony środowiska w zakresie ustaleń tych planów, mogących mieć negatywny wpływ na ochronę przyrody lub ochronę krajobrazu parku krajobrazowego.”;

5) w art. 17:

a) w ust. 1:

– po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, z wyjątkiem znaków drogowych i znaków związanych z ochroną porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz z ochroną zabytków;”;

– po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) zmiany sposobu użytkowania gruntów;”;

– pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko nie jest obowiązkowe i przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę i krajobraz parku krajobrazowego.”;

6) po art. 17 dodaje się art. 17a w brzmieniu:

„Art. 17a. 1. Na terenie parku krajobrazowego zabrania się lokalizacji obiektów budowlanych będących dominantami krajobrazowymi.

2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie ma zastosowania do tych obszarów parku krajobrazowego, dla których sejmik województwa określił poprzez urbanistyczne zasady ochrony krajobrazu obowiązujące na terenie danego tych obszarów zasady lokalizacji obiektów budowlanych o charakterze dominant krajobrazowych.”

7) w art. 19 ust. 6a otrzymuje brzmienie:

„6a. Sejmik województwa ustanawia, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, plan ochrony dla parku krajobrazowego w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania projektu planu albo odmawia jego ustanowienia, jeżeli projekt planu jest niezgodny z celami ochrony przyrody. Plan ochrony może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony przyrody.”;

8) w art. 20 po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Przepisu ust. 5 nie stosuje się względem planów ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody lub parku krajobrazowego pokrywających się w całości lub w części z obszarem Natura 2000, dla którego ustanowiono plan zadań ochronnych, o którym mowa w art. 28, albo plan ochrony, o którym mowa w art. 29.”;

9) w art. 23:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, która określa jego nazwę, położenie, obszar, sprawującego nadzór, ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy właściwe dla danego obszaru chronionego krajobrazu lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 24 ust. 1, wynikające z potrzeb jego ochrony. Likwidacja lub zmniejszenie obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, po zaopiniowaniu przez właściwe miejscowo rady gmin, wyłącznie z powodu bezpowrotnej utraty wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach i możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem.”;

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a-3c w brzmieniu:

„3a. Uzgodnienia, o którym mowa w ust. 3, dokonuje się w trybie art. 106 ustawy z dnia 14

czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, z zastrzeżeniem że brak przedstawienia stanowiska w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały, jest uważane za uzgodnienie projektu.

3b. Utworzenie obszaru chronionego krajobrazu lub jego powiększenie może nastąpić również na wniosek rady gminy, na obszarze której obszar chronionego krajobrazu miałby być utworzony lub powiększony.

3c. Wniosek, o którym mowa w ust. 4a, rozpatrywany jest nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania wniosku przez sejmik właściwego województwa.”,

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Projekty studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw i planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, w części dotyczącej obszaru chronionego krajobrazu, wymagają uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska w zakresie ustaleń tych planów, mogących mieć negatywny wpływ na ochronę przyrody lub ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu.”;

10) po art. 23 dodaje się art. 23a w brzmieniu:

„Art. 23a. 1. Na terenie obszaru chronionego krajobrazu zabrania się lokalizacji obiektów budowlanych o charakterze dominant krajobrazowych.

2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie ma zastosowania do tych fragmentów obszaru chronionego krajobrazu, dla których sejmik województwa określił poprzez urbanistyczne zasady ochrony krajobrazu obowiązujące na terenie tych fragmentów zasady lokalizacji obiektów budowlanych o charakterze dominant krajobrazowych.”;

11) w art. 24:

a) w ust. 1:

- po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, z wyjątkiem znaków drogowych i znaków związanych z ochroną porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz ochroną zabytków;”,

- po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) zmiany sposobu użytkowania gruntów;”,

- pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu.”;

12) w art. 44:

a) po ust. 3a dodaje się ust. 3b w brzmieniu:

„3b. Uzgodnienia, o którym mowa w ust. 3a, dokonuje się w trybie art. 106 Kodeksu postępowania administracyjnego, z zastrzeżeniem że brak przedstawienia stanowiska w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały, jest uważane za uzgodnienie projektu.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zniesienie formy ochrony przyrody, o której mowa w ust. 1, następuje w razie utraty wartości przyrodniczych, ze względu na które ustanowiono formę ochrony przyrody, lub w razie konieczności realizacji inwestycji celu publicznego w przypadku braku rozwiązań alternatywnych lub zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego.”;

13) w art. 45 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) realizacji inwestycji celu publicznego w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;”;

14) po art. 45 dodaje się art. 45a w brzmieniu:

„Art. 45a. 1. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska koordynuje funkcjonowanie form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 pkt 2-4 i 6-9.

2. Koordynacja, o której mowa w ust. 1, polega w szczególności na wydawaniu zaleceń i wytycznych w zakresie funkcjonowania form ochrony przyrody, wskazanych w ust. 1, oraz prawie żądania informacji dotyczących funkcjonowania tych form ochrony przyrody.”;

15) w art. 105:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dyrektor parku krajobrazowego kieruje działalnością parku krajobrazowego oraz reprezentuje park na zewnątrz.”,

b) w ust. 4 uchyla się pkt 4;

16) w art. 107 w ust. 2:

a) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) współpraca z podmiotami sprawującymi nadzór nad formami ochrony przyrody, znajdującymi się w granicach parku krajobrazowego lub jego otuliny;”,

b) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) prowadzenie edukacji przyrodniczej w szkołach i wśród społeczeństwa, promowanie wartości krajobrazowych, przyrodniczych, historycznych, kulturowych i turystycznych parku krajobrazowego, a także podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie wartości krajobrazów, ich roli oraz konsekwencji wprowadzanych w nich zmian;”,

c) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) współpraca z samorządami, zarządcami obszarów parku krajobrazowego, organizacjami ekologicznymi i z innymi podmiotami, mającymi związek z ochroną parku krajobrazowego;”,

d) w pkt 7 kropkę zastępują się średnikiem i dodaje się pkt 8-10 w brzmieniu:

„8) ochrona przyrody, walorów krajobrazowych oraz wartości historycznych i kulturowych;

9) współdziałanie w zakresie ochrony przyrody z organami ochrony przyrody, jednostkami organizacyjnymi oraz osobami prawnymi i fizycznymi;

10) współpraca ze służbami ochrony zabytków w zakresie form ochrony zabytków występujących na obszarze parku krajobrazowego.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z [późn. zm.](#)) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 62 w ust. 1 pkt 1:

a) po lit. c dodaje się [lit. ca](#) w brzmieniu:

„ca) krajobraz, w tym krajobraz kulturowy;”,

b) lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) wzajemne oddziaływanie między elementami, o których mowa w lit. a – ca;”;

2) w art. 66 w ust. 1:

a) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) opis krajobrazu, w którym dane przedsięwzięcie ma być zlokalizowane;”,

b) w pkt 7:

- po lit. d dodaje się lit. da w brzmieniu:

„da) krajobraz;”;

- lit. e otrzymuje brzmienie:

„e) wzajemne oddziaływanie między elementami, o których mowa w lit. a – da;”.

Art. 11.

1. Uchwalone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przez sejmiki województw katalogi zakazów właściwych w poszczególnych parkach krajobrazowych lub obszarach chronionego krajobrazu, lub w ich częściach zachowują moc w zakresie w jakim są niesprzeczne z nadawanym niniejszą ustawą brzmieniem art. 17 i art. 24 ustawy zmienianej w Art. 9.

2. Uchwalone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy plany ochrony dla parku krajobrazowego zachowują swoją moc i mogą być nowelizowane po dniu wejściu w życie niniejszej ustawy.

Art. 12.

1. Do postępowań w sprawie wydania decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy art. 53 ust. 4 pkt 7 i 8 ustawy zmienianej w Art. 7 w brzmieniu dotychczasowym.

2. Przepisy art. 62 ust. 1 pkt 1 i art. 66 ust. 1 ustawy zmienianej w Art. 10 w brzmieniu nadawanym niniejszą ustawą mają zastosowanie do postępowań wszczętych po wejściu w życie niniejszej ustawy.

3. Przepisy art. 17a ust. 1 i art. 23a ust. 1 ustawy zmienianej w Art. 9 nie mają zastosowania, do czasu uchwalenia urbanistycznych zasad ochrony krajobrazu, w tych obszarach, w których obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 13.

1. Zezwolenia na zajęcie pasa drogowego w celu umieszczenia reklamy wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują swoją moc do upływu wyznaczonego w nich okresu zajęcia pasa drogowego.

2. W sytuacji, o której mowa w ust. 1, mają zastosowanie dotychczasowe przepisy dotyczące opłat za zajęcie pasa drogowego.

Uwaga: proponowana treść art. 3 i 13 przedmiotowego projektu nie zapewnia kontynuowania działalności reklamowej na funkcjonujących tablicach i urządzeniach reklamowych w pasie drogowym z uwagi na to, że może nie być podstawy prawnej do wydania zezwolenia na zajęcie pasa drogowego, a jednocześnie nie będzie jeszcze dopuszczalna możliwość zawarcia umowy z zarządcą na korzystanie z pasa drogowego. Postulujemy wprowadzenie jasnych i klarownych regulacji przejściowych. Taką sytuacją może realnie pozbawić samorządy lokalne dochodów z tytułu komercyjnego wykorzystania pasa drogowego przez kilka lat.

Art. 14.

1. Sejmiki poszczególnych województw uchwalą audyty krajobrazowe w terminie 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. W przypadku bezskutecznego upływu terminu, o którym mowa w ust. 1, wojewoda wezwie sejmik województwa do uchwalenia audytu krajobrazowego w wyznaczonym terminie.

3. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 2, audyt krajobrazowy opracowuje i przyjmuje w drodze zarządzenia zastępczego wojewoda.

4. Koszty sporządzenia audytu krajobrazowego przez wojewodę ponosi właściwy sejmik województwa.

Art. 15. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 rok.